

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum IV. De Scientia Cæremoniali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

scopum aptissimos comprehendant. Secundò, ut *ordinata* sint; quod obtinebitur, si vel ea, quæ ad quamvis virtutem & vitium pertinent, in separato Quaternione annotentur; vel certè, si promiscuè omnia scribere magis placet, per accuratum, & in suas partes bene digestum Indicem indicetur, quid quovis in loco reperiri queat. Tertiò, ut *succincta* sint, id est, ut sententiæ quidem S. Scripturæ & SS. Patrum non nisi brevissimè annotentur; historiæ verò & aliæ res hujusmodi, non fusè, sed tantum, quantum ad substantiam rei cognoscendam necesse videbitur, scribantur, loco, in quo copiosius descripta reperiri queant, in margine studiosè annotato.

MEMBRUM IV.

De Scientia Cereemoniali.

Qu. 1. *Quas partes involvat Scientia ista?* Resp. has præcipue. Primò, *Scientiam Rubricarum*, pro officio Divino ritè recitando in Breviario, & SS. Missæ Sacrificiò religiosè offerendo in Missali præscriptarum. Secundò, *Scientiam rituum* in Sacramentorum administratione observandorum, qui plerumque in Ritualibus Diocesanis solent explicari. Tertiò, *Scientiam Cereemoniarum & consuetudinum* in aliis parochialibus functionibus servandarum, quales sunt, quæ in Processionibus, Benedictionibus, Concionibus, Catechesibus, Sepulturis &c. solent adhiberi, vel pariter & ex Ritualibus, vel aliorum informatione addisci debent.

Qu. 2. *Quid circa has Cereemonias & Ritus præcipuè observandum sit?* Resp. Sequentia procuranda. Primò, *dignæ estimatio*, ad quam quidem conciliandam non parùm proderit, si ponderetur intentio Ecclesiæ, triplicem; eumque præstantissimum finem in earum institutione præfigentis, nempe ut omnia officia Ecclesiastica ordinatè, reverenter, & uniformiter peragantur, atque adeò instructio (ad quam ejusmodi Cereemoniæ sunt aptissimæ) devotio & ædificatio major in Populo procuretur. Secundò, *sufficiens cognitio*, quæ quidem gemina esse debet, scilicet ipsarum Cereemoniarum, & obligationis, quâ graviter, vel leviter obligatur Parochus ad easdem observandas. Tertiò, *Religiosa observatio*, quæ requirit, ut non tantum ipsi Ritus præscripti observentur; sed

insuper etiam pij illi affectus, quos in eorum institutione tendit Ecclesia, excitentur.

Dubia moralia.

Qu. 1. *Quanta sit obligatio ad has Cæremonias & Ritus servandos?* Resp. pro resolutione hujus Quæstionis notandum est, duplicis generis Rubricas ab Ecclesia præscriptas esse, præceptivas scilicet & directivas; illæ ex genere suo peccatum mortale obligant, nisi parvitas materiae, aut inadvertentia excuset, (uti sentit communis sententia contra Gundez, Præcep. 1. l. 3. c. 2. n. 9. asserentem, eas non obligare ad mortale, nisi ratione contemptus) hæc de conditione duntaxat sunt, atque adeò sub nullo peccato obligant. Tamb. & alij apud P. Georgium Gobat Alph. Sacrif. n. 1. docent. Hoc notato, ut cognoscere possit Pastor obligationem suam ad dictas Cæremonias observandas, sequentibus regulæ illi servire possunt. Prima Regula: quando in Rubricis dicitur, aliquem, qui certam aliquam cæremoniam culpabiliter negligit, graviter peccare, aut gravissimè, si omissa cæremonia ad integritatem Sacrificij vel Sacramenti pertinet, certum est, peccatum mortale committi. Ita communiter sentiunt Doctores apud Gavantum. Secunda Regula: Etiam illæ Rubricæ præceptivæ censendæ sunt, quibus Auctores concorditer docent, quòd obligent sub peccato gravi, quales sunt de loco celebrandi non prohibendo de ara consecrata, de dispositione corporis & animi, seu peccato gravi, & cibo; de Ministerio, Missali, Calice, Patena, Corporali, Palla, de Canone integrè recitando, prima purificatione cum vino, de numero, munditie & integritate, & Benedictione plerarumque vestium Sacerdotum, excepto fortè cingulo. Ita idem. Tertia Regula: graviter peccat, quicumque receptos & approbatos Ecclesiæ Cæremoniarum ritus in solemnibus Sacramentorum administratione adhiberi solitos pro libitu omittit, aut in alios mutat, nisi consuetudo legitime introducta, aut parvitas materiae excuset. Ita Concilium Trid. Sess. 7. can. 13. anathemate ferentem, qui secus docuerint. Quarta Regula: Etsi pleræque Rubricæ & Ritus absque omni, vel certè saltem mortali crimine negligi possint; graviter tamen peccaret, qui ex

tempus id faceret, saltem, si contemptus talis in Pontificem, aut alium Superiorem tenderet, quod addo, quia Tamb. Sotus, Lugo, apud & cum P. Gobat n. 378. rectè advertunt, non quemcunque contemptum sufficere ad peccatum mortale, atque adeò, si contemptus in eo tantùm consistat, ut dicat: hanc Cæremoniam non magnifacio, quia parvi momenti est, vel quia non tanti videtur æstimanda, ut propter eam à me negligatur propria commoditas: durum foret, talem peccati mortalis damnare.

Qu. 2. An, si quis prævitet se non posse v. g. sacrum, nisi Cæremoniis aliquot omissis facere, nihilominus possit sacrificare? Resp. in tali casu perpendendum esse Cæremoniarum omitterendarum & causarum ad sacrificandum impellentium gravitatem, & ex eorum inter se facta comparatione judicandum esse, an consultius sit, sine talibus Cæremoniis sacrificare, quàm ob earundem servandarum impossibilitatem aut difficultatem omittere Sacrificium. ita Suar. Tamb. apud & cum P. Gobat. Alph. Sacrif. n. 384.

M E M B R U M V.

De Scientia Theologica.

Qu. 1. Qualem Theologia Scientiam habere debeat Pastor? Resp. quadruplicis. Primò, *Scholastica*, sic dicta, quia plus speculationis habet, atque adeò quæstiones copiosiores concertationi Scholasticæ materiam offerentes tractat, cujus aliquam saltem, licet rudem notitiam habere deberet Pastor; tum ut majori cum Auctoritate Doctoris gerat officium; tum ut majori cum dignitate & minore errandi periculo Verbum DEI exponat. Secundò, *Moralis*, quæ potissimum ad conscientiam dirigendam ordinatur, atque adeò præ omnibus aliis necessaria est illi, qui curam animarum suscepit. Tertio, *Positiva*, quæ in explicando S. Scripturæ sensu versatur; sic dicta, quia ponit & statuit firma Theologiæ principia, ex ipsis S. Scripturæ arcanis petita, cujus necessitatem S. Aug. fratribus Eremitæ more suo egregiè sequentibus verbis demonstravit: *Legite, Fratres mei, Scripturam Sacram, in qua, quid tenendum sit, & quid fugiendum sit, plenè invenietis. Legite eam, ne caci sitis, & duces caecorum: Legite eam, quia omni melle dulcior, omni pane suavior, omni vino hilarior inven-*